

A DIPLOMADOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Környezeti tényezők hatása a különböző kukoricahibridek fejlődésére, terméshozamának és nedvességtartalmának alakulására

Doma Miklós

Agrármérnök osztatlan, nappali tagozat

Növénytermesztési-tudományok Intézet Agronómia Tanszék

Témavezető: Dr. Hoffmann Richárd egyetemi docens, Dr. Somfalvi-Tóth Katalin egyetemi adjunktus, MATE, Kaposvári Campus, Növénytermesztési-tudományok Intézet Agronómia Tanszék

A Hazai kukoricatermesztés számára komoly kihívást jelentenek a hibridek alkalmazkodóképességét próbára tevő szélsőséges időjárási körülmények. A klasszikus „üzemi fajtások” nem adnak kellő információt az egyes hibridek eltérő termőhelyi viszonyokhoz való alkalmazkodási képességéről. Ezért fontosak az olyan kísérletek, melyek tudományos precizitással kerülnek beállításra olyan szervezetek közreműködésével, mint a Magyar Kukorica Klub.

Vizsgálataink során arra kerestük a választ, hogy a jelenkor agrotechnikai kihívásai és a klímaváltozás hatásai mellett hogyan lehet a kukoricát hatékonyabban termeszteni. Vizsgáltuk, hogy hazánkban a különböző termőhelyi adottságok mellett mely éréscsoportok és azon belül mely hibridek termesztése lehet perspektivikus. Vizsgáltuk azt is, hogy az egyes agrometeorológiai tényezők hogyan befolyásolják a terméshozam és a szemnedvesség alakulását, valamint egy helyszínen a tőszám hatását. A kísérletek 2021-ben négy ismétléses véletlen blokk elrendezésben az ország négy helyszínén kerültek beállításra, három éréscsoportban 39 hazánkban jelentősebb hibriddel. A kapott eredményeket többtényezős varianciaanalízissel, valamint főkomponens analízissel (PCA) értékeltük.

Vizsgálataink során arra jutottunk, hogy a termőhely és annak időjárási viszonyai jelentős hatást gyakorolnak a terméshozamra és szemnedvességre. A főkomponens analízis alapján megállapítható, hogy adott termőhelyen melyik érés csoportot és melyik hibridet érdemes választani, milyen tőszámmal. Korai éréscsoportból a Hypolito, közép éréscsoportból DKC5092, késő éréscsoportból DKC5685 termesztése javasolt. Megállapítható, hogy az éven belüli csapadékeloszlás nagyobb hatást gyakorol a termésmennyiségre és a termés nedvességtartalmának alakulására, mint az éves csapadékmennyiség, különösen a júliusi és augusztusi csapadékösszeg. A tőszám kísérletünk rámutatott arra, hogy a magasabb tőszám termésmennyiség növekedéssel és nedvességtartalom csökkenéssel jár együtt. A jelenlegi gáz- és energia árakat tekintve a legperspektivikusabb a korai és a középérésű csoport termesztése különös tekintettel nedvességtartalomra és hozamra.